

Η μαρτυρία του ιερέα για το μεγαλείο του Καραολή και του Δημητρίου

/ [Αφιέρωμα](#)

Μιχαλάκης Καραολής: «Αμαρτάνω, πάτερ, με αυτούς τους ανθρώπους και πολλές φορές τους υβρίζω». Ανδρέας Δημητρίου: «Λυπούμαι που θα μείνει η αδελφή μου χωρίς προστασία». Αυτά ήταν κάποια από τα τελευταία λόγια των δύο σπουδαίων νέων, οι οποίοι πριν από 68 χρόνια, ανέβηκαν στο ικρίωμα και από εκεί πέταξαν στην αθανασία. Οι αναφορές τους αυτές αποτελούν μαρτυρίες του πατήρ Αντώνιου Ερωτοκρίτου, ιερέα των Κεντρικών Φυλακών, όπως τις κατέγραψε στο βιβλίο του «Πώς έζησα το δράμα των απαγχονισθέντων».

Η θυσία των ηρώων έγινε το 1956, την 10η Μαΐου. Τα γεγονότα της επικαιρότητας το τελευταίο δεκαήμερο ήταν εξαιρετικά σοβαρά και διαδοχικά. Η στήλη δεν είχε την ευκαιρία να προβεί σε «ιερό» προσκύνημα των σπουδαίων θυσιασθέντων όπως συνηθίζει. Όχι, βεβαίως, επειδή η ζυγαριά κλείνει προς την πλευρά των θεμάτων της επικαιρότητας αξιολογώντας τα ως σπουδαιότερα. Η στήλη είναι εξ εκείνων που πιστεύουν ότι μόνο οι αγώνες και οι θυσίες των ηρώων απέμειναν για να ρίχνουν ακόμη φως στα σκοτεινά μονοπάτια της σύγχρονης εποχής. Δεν μπορούσαμε, όμως, να αποφύγουμε τον σχολιασμό των θεμάτων της επικαιρότητας ένεκα της προκλητικότητάς τους (Γ. Εισαγγελέας, Αρχή κατά της

Διαφθοράς, υπόθεση Θανάση Νικολάου κλπ).

Γι' αυτό σήμερα, εστιάζουμε στην επέτειο της 10ης Μαΐου που πέρασε, με πίστη στο χρέος να διατηρήσουμε ζωντανό τω φως των ηρώων. Οι προαναφερόμενες αναφορές των Καραολή και Δημητρίου, καταδεικνύουν την ποιότητα του χαρακτήρα των δύο νέων και γενικότερα των νέων της εποχής εκείνης. Λίγες μόνο ώρες πριν τους περάσουν το δολοφονικό σχοινί στο νεανικό τους λαιμό, ο ένας εξομολογείται στον ιερέα και ουσιαστικά ζητά συγχώρεση επειδή υβρίζει αυτούς που θα κόψουν με τόσο βάνουσο και απάνθρωπο τρόπο το νήμα της ζωής του! Ο δεύτερος, αντί να σκέφτεται τον εαυτό του και τη ζωή που θα χάσει στο άνθος της, σκέφτεται την αδελφή του, που θα μείνει απροστάτευτη. Μεγαλείο ψυχής!

Στην εποχή την οποία ζούμε είναι εξόφθαλμο ότι έχουν εκλείψει οι αρχές, οι αξίες και τα ιδανικά. Τη θέση τους έχουν καταλάβει οι εγωισμοί, η σήψη και το κίβδηλο όραμα του με κάθε μέσο πλουτισμού. Δυστυχώς, τα πρότυπα σε πολιτικοκοινωνικό επίπεδο αποτελούν είδος προς εξαφάνιση. Τα παραδείγματα του παρελθόντος είναι ίσως η μόνη διέξοδος. Αναπόφευκτα η στροφή σε αυτούς τους ήρωες καθίσταται μονόδρομος.

Η μαρτυρία του Παπαντώνη για τις φρικτές εμπειρίες του από εκείνη την τραγική αλλά συνάμα τόσο περήφανη νύκτα της 10ης Μαΐου 1956 αξίζει να διαβάζεται σε κάθε σχολείο. Λίγο πριν φτάσει στο κελί των μελλοθανάτων για να συναντήσει τον Καραολή και τον Δημητρίου, ο ιερέας περιγράφει την απάνθρωπη συμπεριφορά των αποικιοκρατών. «Προτού να με οδηγήσουν εις τους μελλοθανάτους, με μετέφεραν εις ένα δωμάτιον έξω των Φυλακών, δια να με ερευνήσουν. Ενεκλείσθην εις το δωμάτιον με δύο αξιωματικούς και μου υπέδειξαν να αφαιρέσω το ράσον μου και κατόπιν το αντερίν. Τούτο έπραξα προθύμως. Αυτοί, όμως, υπέδειξαν ότι ήτο διαταγή ανωτέρα να αφαιρέσω όλα μου τα ενδύματα και να μείνω μπροστά τους γυμνός για να βεβαιωθούν ότι δεν έκρυβα εις τα ενδύματα μου κάτι που θα μετέφερα εις τους μελλοθανάτους. Έφερα ένστασιν, διότι το θεώρησα προσβολή και τους είπα ότι θα ενδυθώ και θα φύγω. Τότε εκάλεσαν τον Διεθυντήν και κατόπιν συνεννοήσεως των, μου εζήτησαν να με ερευνήσουν ψάλλοντες τα ενδύματά μου, όπερ και εγένετο».

Η συνέχεια της μαρτυρίας του Παπαντώνη, αναδεικνύει το υψηλόν φρόνημα, την φιλοπατρία και το ήθος που διέκριναν τους νέους εκείνης της εποχής. Είναι γνωστό ότι ο Καραολής (όπως και ο Δημητρίου) οδηγήθηκε στην αγχόνη τραγουδώντας τον εθνικό ύμνο. Όπως και ότι κατά τη διάρκεια της κράτησής του σε ένα γράμμα προς τους φίλους του έγραφε: «Τα ελληνόπουλα δεν ξέρουν μόνο πώς πρέπει να ζουν. Ξέρουν και πώς να πεθαίνουν και πώς την πατρίδα να τιμούν». Υπερήφανα χαρακτηριστικά τα οποία έφεραν όλοι οι αγωνιστές της εποχής. Γράφει

ο ιερέας των Φυλακών για το κλίμα που επικρατούσε λίγο πριν από την εκτέλεση των δύο ηρώων: «Οι κρατούμενοι εις τας Φυλακάς ετραγουδούσαν και εφώναζαν αρκετήν ώραν. Επεκράτησε κατόπιν γαλήνη και ηκούοντο μόνο αι θύραι της Φυλακής, που άνοιγαν και έκλεισαν εις τα διάφορα διαμερίσματα γύρω από την αγχόνην».

Στο βιβλίο του ο Παπαντώνης κάνει αναφορά και στον πατέρα του Μιχαλάκη Καραολή ο οποίος τον επισκέφθηκε το επόμενο μεσημέρι, μετά που είχε ολοκληρώσει την κηδεία των δύο ηρώων στον χώρο των Φυλακών. «Ήθελε να μάθει, αν πραγματικά τους κρέμασαν, γιατί όπως μου είπε, έξω διεδόθη ότι τους πήραν στο εξωτερικό. Έμαθε τώρα την αλήθεια ο γέρος, αλλά δεν έκλαψε...», γράφει συγκεκριμένα. Οι δολοφόνοι των ηρώων έτρεμαν την αντίδραση στην απάνθρωπη πράξη τους και γι' αυτό διέδιδαν ψευδείς πληροφορίες. Τόσο μικροί. Τόσο τιποτένιοι. Τόσο τραγικοί. Σε αντίθεση με τον ηρωικό πατέρα. Επιβεβαίωσε τη θυσία του παλληκαριού του. Δεν έκλαψε όμως...

Πώς να κλάψει κάποιος για έναν ηρωισμό; Πώς να κλάψει για τέτοια περήφανη ψυχή, που ακόμη και την στιγμή κατά την οποία αντίκρισε κατάματα το απεχθές πρόσωπο του Χάρου, του έσκασε ένα χαμόγελο και του έριξε τους στίχους της ελευθερίας; Πώς να κλάψει ακόμη και αν πρόκειται για το σπλάχνο του, έστω και αν βρίσκεται στο άνθος της ηλικίας του, όταν εκείνη η θηλιά στο λαιμό μετατράπηκε την ίδια στιγμή σε αιώνιο ολόφωτο στεφάνι στο νεανικό κεφάλι;

Η ανάμνηση των ηρώων αποτελεί χρυσή ευκαιρία να ξεφύγουμε από την εξαθλίωση, την σήψη και την φρίκη, που μας εγκλωβίζουν σε έναν κατηφορικό δρόμο κατασχύνης. Ας στρέψουμε το βλέμμα στο πάνθεον των αθανάτων, όπου ένας Καραολής κι ένας Δημητρίου, συνεχίζουν να δείχνουν την οδό της λύτρωσης. Αυτόν από τον οποίο ξεστρατίσαμε εδώ και αρκετές δεκαετίες...

phileneews.com